

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 Negyedévre 4 . . . 50 . . .

Felolós szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

Hát ez nem panama?

Debrecen, július 6.

Undorodva dobom el az újságokat pár nap óta. A nagy hollók és a kis hollók csunya módon összeveszték a konc felett, és olyan botrányt provokáltak, a melynek kigőzölgése valóban rettenetes.

Csudálatos sok talpig becsületes ember áll most ki a forumra, s lármázik eszeveszetten. Nem merem mondani, hogy azért, mert a saját lármájával elnyomja az ellene támadt gyanút; azt az ócska közmondást sem citálom, hogy az ordit legjobban, a kinek a háza ég. De őszinte óhajom, hogy legyen már vége ennek a csunya heccnek, a mely a magyar sajtó tekintélyét egyetlen lapkiadó kapzsisága miatt annyira devalválta. A mit az apró csirkefogók Fiumében végeztek, azt a nagyközönség értékeli legjobban. A mit Rónai csinált arról feleljen a függetlenségi párt, a melynek mindig kedvenc, majdnem félhivatalos lapja volt a Független Magyarország.

Panama, sajtópanama, ezzel a szóval van tele a levegő. Az újságok csak következetesek voltak, a mikor annyi panama leleplezése után a maguk nációjának is megszorongatták a torkát. Persze most már azt hiszik a naiv emberek hogy ennyi tintapocskolás, ennyi nagy, szinte hegygyé tömörülő erkölcsi felháborodás után megtisztul a sajtó, a társadalom minden elősdtől, minden egyes parazitától, és új berendezkedés alapján belépünk a világ becsületes nemzetei sorába. Ámha keressük a világ becsületes nemzeteinek sorát, még a mi balkáni szemünkkel is rájövünk arra, hogy a mi nincs, azt ne keresd. Akkor a midőn a Times a Figaró, a Berliner Tagblatt horribilis pénzért informálják a művelt nyugatot a vad kelet politikájáról, állami és társadalmi rendjének a hitel szempontjából fontos konsolidációjáról, azok a fiumei zsebvágók, akik egynehány száz koronát tettek zsebre egy hiu főur nulla voltának magasztalásáért — nem is olyan nagy csirkefogók.

Bizony, igen tisztelt fórum ugy van az, hogy ma a panama a közélet uralkodó plánétája. Kis és nagy tolvajok bujkálnak nálunk ép úgy, mint a külföldön, s mindaddig a mig a társadalom a mai lehetetlenül rothadt alapon áll, a kis és nagy tolvajok családja megszűnni nem fog, s az uralkodó planéta minden kifogás dacára is vidáman árasztja fényét,

Abban a nagy riadalomban, a melyet a fiumei eset vert fel, szinte elkallódik egy másik botrány, a főrendiház titkáranak botránya. Bizonyos Szerencs nevű főrendiházi titkár, akinek miniszteri fizetése és hét szobás lakása van, évek óta olyan rendetlenül kezelte a gondjaira bizott pénzt, hogy most, a mikor legutóbb ülést tartott a főrendiház gazdasági bizottsága, a színe kurát viselő urnak számadásai kinos visszatetszést keltettek, s a gazdasági bizottság vizsgálatot rendelt el.

Ime a mi társadalmi rendünk. Lám, nem csak a sajtókukacok kezelik lazán az erkölcsöket, hanem lazán kezelik azok az urak is, a kik a bot-

Az árnyék.

Írta: Jean Madeline.

A kocsiiban, mely a bálról hazavitte őket, Morgis Henri érezte, hogy felesége rosszkedvű és valamit titkolni akar előtte. Feltétlen bizalommal volt ifju neje iránt. aki azt meg is érdemelte. Nyole esztendei házasság után úgy szerették egymást, mint az első napon. Gazdagok, előkelők voltak és vidám, társaságos életet éltek. Az egyetlen árny, amely boldogságukra esett, az volt, hogy nem volt gyermekük.

A férj szeretettel hajolt feleségéhez, akinek előtte nem volt titka és gyengédén kérdezte:

— Mi bajod, Blanche? Mérgelődöttél ma este?

Az asszony őszintén, zavar nélkül pillantott urára.

— Igen, Henri.

— Arnondo Philipp miatt?

— Igen. Egy idő óta nagyon toladóan viselkedik. Eleinte nem törődtem vele és nem is ügyeltem rá. De most már torkig vagyok vele. Ma este már annyira ment, hogy szinte kompromittált. Azután nagyon toladó volt a beszéde is. Mondd, mit tegyek?

Morgis Henrik kissé elsápadt.

— A szentelen ember!
 De nyomban megbékélt és csókot nyomott Blanchenak aggódva kérdő szemére.

— Légy nyugodt édesem, többé nem mer a közeledbe lépni.

Másnap minden komolyabb szándék nélkül a klubban megszólította Arnondot. Fagyos hangon felkérte, hogy hagyjon fel eddigi viselkedésével. — Arnondo mindent tagadott. Heves szóváltásra került asor.

A segédek pedig elhatározták:

— Pisztolypárba, tizenöt lépés távolságra.

Másnap korán reggel szemben álltak egymással.

Madame Morgis minderről semmit se tudott. Épen öltözködött, a mikor férje megjelent az ajtóban.

— De Henri, drágám, mi bajod? — kérdezte ijedten az asszony.

A férj sötét pillantással, eltorzult arcával állt előtte. Szó nem hagyta el ajkait. Keze reszketett. Az asszony támogatni akarta, de mintha az ő lába is meggyökeresedett volna.

— Istenem, mi bajod?

A férj nem felelt.

— Beszélj, fiam, beszélj!

Henri még mindig sötét pillantással nézett rá. Végül rekedten szólt:

— Megölttem egy embert . . .

— Arnondót?

Henri igenlőleg bólintott a fejével.

A golyó Arnondo szívébe furódott. — Ajkán uémi hab, az ujak meggörösödése — és vége volt. A segédek megdöbbenve állottak a holttest mellett.

Egy anya aggódva várt fiára. Vérrel borított tetemet hoztak haza. Mindene volt.

A lapokban, gyűlésekben, hivatalokban beszéltek az esetről.

Midőn Henri a vizsgálati fogságból kiszabadult, zárt kocsi vitte a feleségéhez, a ki gyászruhában várt rá. Homlokon csókolt, mint azon az estén, amikor megígérte, hogy támogatni fogja, karját nyaka köré fonta és így könyörgött:

— Gyerünk el drágám! Menjünk, távozzunk!

Egyetlen kívánsága volt, hogy a lapok és a kíváncsi kérdezősködők elől meneküljön. Egyedül akart lenni a feleségével.

Fürdő és vakáció idényre.

Kézimunka és hozzávaló anyagok a legolcsóbban beszerezhetők **Krausz Gyula** Kossuth-u. 15. sz. a. üzletében. Rövidáruk, csipkék, szallagok, zsebkendők, harisnyák, keztyük nagy választékban. **Előnyomda!**

rányok olvasása közben kárörömmel konstatálják, hogy ime az ujságírókra megint rá járt a rud.

Ha az, a mi a főrendiházi titkári hivatalában történt nem panama — akkor a panama fogalma a legmorálisabb, legszebb valami. És ha ezt nem torolják meg kellő szigorúsággal, abban az esetben Rónait menten be kell választani a Park Clubba meg a Jokey Clubba, mert nála kifogástalanabb gentleman nincs.

A most folyó botrányokban a legkényelmetlenebb az, hogy a mi kormányunkra kennek egy és más dolgokat. Ez a kormány pedig nagy és tiszta jelszavakkal vette át a nemzet ügyeinek intézését. Ha nem akarja elveszíteni presztizsét, ép úgy kell vigyáznia a kalózokra, mint a Barkócy féle miniszteri tisztviselők nagyhangú és üres beszédeire. Mert a lelkiismereti panama, a klerikalizmussal ütött szédelgés ép oly veszedelme az országnak mint az, ha Rónai kiadó ur párszálás lapja irányítja a közvéleményt.

Bárd.

A képviselőház ülése.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, július 6.

Az ülés kezdete 10 órakor.

Elnök: Justh Gyula, később Rakovszky István.

Rath Endre jegyző felolvassa a múlt ülés jegyzőkönyvét, melyet észrevétel nélkül hitelesítenek.

Elnök jelenti, hogy kérvények és feliratok érkeztek a Házhoz. Kiadják a bizottságnak. Megalakult a bíráló bizottság melynek elnöke: Ferdinándy Árpád jegyzője: Buza Barna.

Magános hely nem is lehetett szebb, mint bretagnei házacskájuk, a fenyesek közepette.

— Milyen szép itten!

Egymás kezét fogták és a boldogság reménye kelt bennük. Az egyedüllet békéje balzsamként hatott a beteg szívre.

— Blanche nem vagyunk boldogok?

— Igen, Henri, nagyon boldogok vagyunk.

De miért kérdezték ezt annyiszor egymástól? Azért, hogy elkergessék a sötét árnyékot, mely lelkük fölé borult?

*

Egy délután kis tópartján ültek.

Henri virágot szedett és kacagva szórta feleségére.

De az némán, réveteg tekintettel ült.

— Ó reá gondolsz?

— Igen.

Megértették, hogy soha többé egyedül nem lehetnek. Náluk volt a harmadik és egy percre sem hagyta el őket. — Ott volt és üveges pillantásával megbabonázta örömeiket. Reszkettek a félelemtől. De bizonyára csak a magány volt mind ennek az oka.

— Gyerünk el, menjünk innen.

Beutazták Spanyolországot, Olaszországot és Svájcot. De az árnyék mindenütt ott volt — mindenütt.

És érezték, hogy nem menekülhetnek, hogy boldogságuk mindörökké elveszett — bár ártatlanok voltak és szerették egymást.

Zichy Miklós gróf bíráló bizottsági tag a Ház előtt leteszi az esküt.

Bernáth Béla az állandó igazolási bizottság elnöke beterjeszti a megválasztott képviselők megbízó leveleit.

Mecner Béla a számvizsgáló bizottság elnöke tesz jelentést Kéri, hogy ezen jelentés kinyomassék, szóosz'assék és annak idején tárgyalásra tüsszék.

Szilasy Zoltán a közgazdasági biz. elnöke jelentést tesz. Kéri, hogy ezen jelentés kinyomassék, szétosztassék és annak idején tárgyalassék.

Napirend előtt.

Kollár Lajos személyes megtámadtatás címén kér szót.

Emödy tegnap azt merte állítani, hogy a Szt. Adalbert egyesület kortestánya. Ezt az alaptalan rágalmat visszautasítja.

Elnök: Tegnap Hodzsa Mihályt ki a tárgyalások során Emödy beszéde alatt inparlamentáris kifejezést használt, ezt mondva „tisztelet, becsület neki ezért” — rendreutasítja.

Következik a Felirati vita tárgyalásának folytatása.

Visontai Soma a függ. párt jelenlegi helyzetére utal, mely az eddigi kormányok után veszi fel Ausztriával az alkudozások fonálát. Megnyugtató hogy a Király mellett tanácsadóként csupa megbízható hazafi szerepel. A nemzet érdeke jó kezébe van letéve. Egynek nagyon örül, hogy a nemzetiségiek bár a felirati vita alatt folyton fenyegetőznek izgatnak, beszédjük végén mégis rátérnek, hogy ők jázért a hazát mégis szeretik. E kormány átmeneti, de tekintve a feladatok nagyságát, hogy a népjogok hatalmas eszméjének a kiterjesztése Ausztriától való külön válasunkat igyekezzünk megvalósítani, s ha többet nem is ígérne a kormány már úgy is támogatni kell minden hazafinak.

Polit felemlítette, hogy a Balkánnép mily szabad és független. tehát tanulja meg Polit, hogy ha szabad és független a Balkán, ezt is nekünk köszönhetik, a kik ezt biztosítottuk nekik a berlini szerződésben. Magyarország sosem intézhette függetlenül a maga akaratát, mert az osztrákok mindig beavatkoztak ügyeinkbe. Midőn az új kormány kezébe vette az ország gyeplőjét, először is az volt a gondolja, hogy a nemzetközi szerződésekben biztosítsa önállóságunkat, függetlenségünket. A függ. párt ha kormányzatra is vállalkozott a 48-iki nagy hagyományokat meg fogja valósítani. E mostani törvény hozás hű a 48-as hagyományaihoz. A népjogoknak és népszabadságnak megvalósítói lesznek. Kövessük hát a nemzet vezéreit, kik e magasztos eszmét megfogják valósítani. Szóló szerette volna, ha a válaszfelirat lendületesebb lett volna. de azért minden egyes sora igazságos. Végül bizalmat szavaz a kormánynak és elfogadja a válasz feliratot.

Hodzsa Milán Visontai szavaira válaszul. Testvériségről beszél, aki elmondja hogy a nemzetiségiek a Házba mint testvérek jöttek, de őket a Ház nem fogadta el. A historiát nem szabad felhasználni az izgatásra. E historia legyen tanító mesterünk s arra figyelmeztessen, minket hogy mit tegyünk, mitől óvakodjunk. Az állam szuverenitást előbb nem kifelé kell megszereznünk, hanem befelé. A magyar nemzet a multban a nemzetiségiekkel úgy bánt el, hogy egyik kezében a törvénykönyvet tartotta, de a másik kezében bunkó volt. Hodzsa Milán szemére lobbantja ennek a kormánynak, hogy nem liberális stb.

Molnár Jenő: Hát Kristóffy liberalis volt, akit ön támogatott.

Hodzsa Milán: Ki támogatta?

Molnár Jenő: Önök a nemzetiségiek. Hodzsa Milán tücsköt és bogarat beszél össze és vissza ezután, majd azt mondja, hogy a magyar vezényszót a hadsereg egységére veszélyesnek tartja.

Ugron Gábor. Ez hazaárulás!

Beszéde közben Hodzsa szünetet kér a mit az elnök meg is ad. Az ülés vége távirati rovatunkban olvasható.

A jövő évi szintársulat.

A teljes névsor.

Tilos a vastaps.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, július 6.

Zilahy Gyula, a debreceni színház igazgatója tegnap terjesztette be a színügyi bizottság elé társulatának névsorát. Az új névsor teljesen kielégíti az igényeket.

Minden szerepkörre megfelelő művészi erőt szerződtetett Zilahy, — csak amit már megis említettünk, a drámai szendei szerepkört hanyagolta el. Hahnel Aranka nekünk ne drámaízzon. Szívesen nézzük vigjátakokban, de ezt a határt neki tullepnie nem szabad. Épen ezért hát Zilahy Gyulának az a terve, hogy drámai előadásainak nivóját fentartsa, gondoskodjék egy szépen, tisztán beszélő drámai szendéről, különben drámai személyzete nem sok sikerre számíthat. Ettől a fogyatékoságtól eltekintve, társulata valóban elsőrendű, s fellette áll minden más vidéki társulatnak. Zilahyban megvan a jóakarát, az áldozatkészség. ezt mostani szervekedésével be is igazolta.

A kitünő színügyi bizottság pedig a sok gáncsolás helyett okosan tenné, ha a nyár folyamán elrándulna Máramaros szigetre, a hol személyesen győződne meg a társulat szervezésének helyességéről.

Egyébként hogy valami positivumot is produkáljon a színügyi bizottság, hát ethatározta, hogy a vasfüggönyt ezután a legnagyobb tapsra sem szabad kinyitni, hogy ezért a határozatért a primadonnákkal már az összel meggyül minden színügyi bizottsági tag baja, — az kétségtelen. De hát ez az ő dolguk. Az ülésen részt vett gödöllői nyaralását megszakítva Zilahy Gyula szintársulat igazgató is.

Részletes tudósításunk a következő:

Jelen voltak Kovács József polgármester, Zádor Lajos, Oláh Károly, dr. Fejér Ferenc, Márk Endre, Komlóssy Arthur, Magoss György, Dr. Szabó József, Zilahy Gyula és Békés Gyula h. igazgató, Tóby Elek jegyző.

Mielőtt napirendre tértek volna át,

A Fedák est epilógusa.

Márk Endre interpellációt terjeszt a bizottság elé a Fedák „esetből” kifolyólag. Kijelenti, hogy megbotránkoztató volt az az estély azért a drága pénzért, a melyért a közönség helyet kapott, az előadás minden kritikán

aluli volt. Ajánlja, hogy a szinügyi bizottság a tanácsot utasítsa, hogy a jövőben körültekintőbb legyen a színház átengedésénél.

Oláh Károly válaszol az interpellációra. Kijelenti, hogy előkelő helybeli urak aláírásával ellátott kérvény érkezett a tanácshoz, amelyben kérték a színház átengedését és a helyárok felemelését. A kérvényben megvoltak jelölve a művészi erők. A maga részéről is botrányos előadásnak tartja a Fedák estélyt. A tanács mindenesetre körültekintőbb lesz.

Márk Endre módosítja indítványát, indítványozza, hogy mondja ki a szinügyi bizottság, hogy a jövőben a színház átengedésénél a tanács kívánja be a műsört.

Zádor Kajos csatlakozik Márk Endre indítványához.

Magoss György nem osztja a véleményét, mert a program bekívánásával egyértelműnek tartja a kérelem megtagadását.

Kovács József mindenesetre helyt kíván az indítványnak biztosítani a jegyzőkönyvben, így elérhető, hogy a tanács a színház átengedésénél óvatossabb lesz.

Fejer Ferenc: Fedák egyszerűen lekicsinyelte a debreceni közönséget.

Ezután a napirendre tért át a bizottság.

Az új színtársulat.

Zilahy Gyula szinigazgató előterjesztette jelentését, a melynek megtételére a múlt ülésen felszólították. Bejelenti hogy a táncos szubrett szerepkört Lónyai Piroskával töltötte be.

Zilahy Gyula jelentését néhány nap előtt részletesen ismertették. Most a szerződött tagok művészi képességeire térünk ki. **Vida Iona** énekesnő a kassai színháznál működött, **Fekete Adolf** karnagy szintén. **Szalai tenorista** jeles erő, viszont **Hahnel Aranka** ismerőse a debreceni közönségnek. **Árkossy Vilmos** nemkülönben. **Zilahy** ezután reflektált arra, hogy a közelmúltban igen fájdalmasan érintette a szinügyi bizottság legutóbbi kemény ítélete. A hibákért tulajdonképpen nem ő volt a felelős. A meghurcoltatásban méltatlanul volt része. Kéri, hogy a bizottság vegye tudomásul a jelentését.

Oláh Károly indítványozza, hogy kérjék fel az igazgatót, hogy az új tagokat sűrűn szerepeltesse, úgy hogy a bizottság az október végén tartandó ülésen mondjhasson végleges határozatot. Ami a jelentést illeti egyelőre kéri tudomásul venni.

Mi van az egyes szerepkörökkel.

Komlóssy Arthur kérdezi, hogy az öszes szerepkörök le vannak-e töltve?

Oláh Károly kijelenti, hogy a szerződés szerinti szerepkörök betöltésére van művészi erő. **Hösnő Csáder Irén.** Virágvasárnapról vonul be a társulathoz.

Komlóssy Arthur: Ez nem szerződöttség. E szezonban nem lép fel **Csáder Irén,** tehát nincs szerződöttség.

Oláh Károly: Itt van **Lukács Juliska.** Drámai szende **Hahnel Aranka** és **Almás Lola** vígjátéki színésznő. Drámai és vígjátéki anya **Arday Ida.** Énekes komika **Szakácsné.** Énekes szubrett **Zilahyné,** **Fóti Frida,** **Lónyai Piroška** és **Vida Iona.** Drámai apa **Békés,** hős **Szakács Andor,** szerelmes bonviván **Ternyei,** komikusok

Polgár S. Sarkadi Vilmos, **Szabó Gyula,** bariton **Árkossy Bay,** tenor **Szalai** és **Karacs,** basszuffó **Polgár,** az egyedüli jó vidéki színész e zsánerben. Korus 16—16 férfi és nő, zenekar, két sugó . . .

Márk Endre: Jobban szeretném, ha egyáltalán nem volna sugóra szükség. (Derűtlenség)

Oláh Károly: Itt van még **Deésy Alfréd,** **Bérci Ernő** szintén jó tagok. Kéri a névsor tudomásul vételét.

Kovács polgármester kijelenti, hogy a névsort egyelőre vegyék tudomásul. Bírálatot a bizottság októberben mondjon.

Milyen a társulat.

Oláh Károly összehasonlítás czéljából bemutatja a többi vidéki színházak névsorát. a melyből azt kívánja megállapítani, hogy a debreceni színház az új szerződöttségekkel igazán első a vidéken. Végül indítványt tesz, hogy a szinügyi bizottság vegyen magának egy kis fáradságot a szinigazgató könyveibe való betekintésre. Ezzel azt akarja elérni, hogy a szerződöttségek mily nagy költségbe vannak Zilahynak.

Márk Endre: Elhiszi, hogy nagy áldozatokba kerül a társulat.

Az igazgatósági könyvekbe való betekintés körül egy kis vita fejlődött ki, a mely után **Zádor Lajos** kijelenti, hogy legokosabb lesz e kérdésben októberben dönteni. Ekkor nyilvánvaló lesz a színház igazgatóságának a működése.

A ruhatár.

Oláh Károly a színházi ruhatár ügyében tesz jelentést. E szerint a bizottság helyszíni szemlét tartott, de a két lépcső átalakításával létesítendő ruhatár nem felel meg a követelményeknek. Alkalmasabbnak találja a két régi lépcső helyén a ruhatárt s bejelenti, hogy az átalakítás költségei 8600 koronát tesznek ki. A bizottság a további teendőkkkel a tanácsot bizta meg.

A kaszinó páholya.

Zilahy Gyula előterjesztést tesz, hogy a kaszinó páholyt át kellene engedni családoknak. A kaszinó részére hajlandó a fővárosi népszínház mintájára garcon székeket építeni a zenekarban.

Márk Endre helyesnek találja ezt az előterjesztést. Kijelenti, hogy a kaszinó páholyban türehtelen zaj van előadás közben. A nagyobb zajt csak a földszint hátsó soraiban ülő katonatisztek csinálnak. Ha keresztül vihető a garcon székek felállítását, szívesen beleegyeznek az építkezésbe.

Komlóssy Arthur visszautasítja a vádat, hogy a kaszinó tagjai zajosan viselkednek.

Kovács József polgármester ajánlja, hogy a főmérnök bizassék meg a terv elkészítésével.

Zilahy Gyula kijelenti, hogy a garcon székeket saját költségére hajlandó elkészíttetni.

A bizottság a tanács utján a főmérnököt bizta meg a technikai rész tervezésével.

A vastaps alkonya.

Komlóssy Arthurnak a vastaps ellen van kifogása. Szerinte a vasszögön tűzbiztonsági szempontból készült s nem azért, hogy az izléstelen vastapsokkal a színészeket a kis ajtón a lámpák elé hívják. Ajánlja, hogy az igazgatót tiltsa el a bizottság a vasajtó használatától. A bizottság ezután kimondotta, hogy a tanács a főkapitányt hívja fel a vasajtó használat ellen már

előbb kiadott rendelet szigorú végrehajtására,

A drákói utasítással megszűnik a debreceni színházban a vért pezsdítő lelkesedés kifejezése és a színészek legedesebb álma a jó, a derék vastaps!

Az ülés ezzel véget ért.

A kovácsok sztrájkja.

Béremelési mozgalom Debrecenben.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, július 6,

Tegnap Debrecenben sztrájkba állottak a kovácssegédek, a legnehezebb munkát végző ipari alkalmazottak. Sztrájkba léptek azért, hogy lehetetlen helyzetükön segítsenek, s kivivják maguknak azt, amit emberemésztő munkájuk után feltétlenül megérdemelnek.

A debreceni kovácssegédek reggel 4—5 órától este 8-ig szakadatlanul dolgoznak. Munkájukért hetenként 3 korona fizetést — havonta összesen 12 koronát kapnak. Igaz, hogy lakással és élelemmel a munkaadó látja el alkalmazottját. Azonban rettenetes dolog még csak el is gondolni, hogy havi 12 koronából hogy lássa el magát az a kovácssegéd ruhával s hogy fedezze apróbb szükségleteit. Ez a bérállapot évtizedes s a segédeknek csak most jutott eszükbe állapotukon segíteni. Minthogy a munkaadók nem teljesítették a kívánságot, a munkások sztrájkba léptek. Az ipartestület békéltető bizottsága tegnap tárgyalott ebben az ügyben. Erről tudósításunk a következő.

A sztrájk előzménye.

A debreceni kovácssegédek hétfőn este szakegyletük helyiségében értekezletet tartottak a mesterekhez intézendő memorandum tárgyában. A segédek az értekezleten elhatározták, hogy a mesterekhez egy 9 pontból álló memorandumot intéznek, melyben az árszabály felemelését és a munkaidő szabályozását kéri. Ezt át is nyújtották a mestereknek.

A kovácsmesterek bejelentették ezt az ipartestületben, hol ma délután békéltető ülést tartottak a mesterek és a segédek között felmerült ellentétek elsimítására.

A békéltetés.

Kevés I három óra után nyitotta meg az ülést **Vetési Béla** iparhatósági biztos, ki az ülésen elnökölt.

Vetési Béla kérte a mestereket, hogy a segédek követelésére nyilatkozzanak.

Először **Varjas Imre** a kovács szakosztály elnöke beszélt. Kijelentette, hogy ő a hozzájuk intézett memorandumot elolvasta, — ezt részben elfogadhatónak tartja. Kijelentette még, hogy úgy a maga mint a szaktársai nevében a legnagyobb jóakarattal viseltetnek a segédek követelése iránt, de azt egy két nap alatt nem lehet elintézni. Epen azért kéri a segédeket, hogy a mestereknek 14 napi gondolkodó időt adjanak.

A segédek közül kiküldött bizalmi férfiakból **Tóth János** kijelenti, hogy a mesterek ezen kérelmét a segédek nem teljesítik és ha ügyüket hétfőig nem vég-

zik el, úgy már hétfőn megkezdik a bérharcot.

Syedler Gyula mester szólalt fel ezután. Ő is ugyanazokat mondta a mit a Varjas Imre, ő is kéri a segédeket, hogy ne hamarkodják el a dolgot, hanem fontolják meg mielőtt bérharcba lépnek.

A segédek kijelentették, hogy a 14 napi gondolkozási időbe nem egyeznek bele.

Végül Vetési Béla szól a segédekhez. Beszédében kérte a megbizottakat, hogy fogadják el a mesterek részéről felajánlott 14 napi gondolkozási időt. A segédek azonban erre sem engedtek. Így az ülés eredmény nélkül ért véget.

A mesterek nevében később Varjas Imre kijelentette, hogy ha a segédek nem egyeznek bele a 14 napi határidőbe — ök nyolc napra hajlandók azt redukálni. A bérmozgalom bizalmi emberei azonban a rögtön tárgyalás mellett kardoskodtak. A felek így azzal váltak szét, hogy a segédek hétfőn már nem állanak munkába.

A mesterekre nagyon rossz időben jött a bérharc és pedig azért, mert most folyik a kovács munkák javarésze. A mesterek kijelentették, hogy ha a munkások hétfőn nem állanak munkába, valamennyit elbocsájtják.

Hirek mindenfelől.

Agyonuzta a vonat. Szilágyi Sándor nagyváradi 52 éves postakocsis tegnap délután a belényesi vonat elé vetette magát. A vonat a szerencsétlen embert halálra zuzta.

Gyilkosság. Régóta halálos ellenségei voltak egymásnak Czeber János és Sándor Kovács József sáti lakosok. Egy mást már többször halálra keresték. Június 29-én Sándor Kovács József a csürben aludt s ezt látván Czeber, egy fejszével hozzámment, hogy megölje. De Sándor hirtelen felébredt, mire Czeber futásnak eredt. Sándor elővett egy éles bárdot, utána futott s épen akkor, midőn Czeber hátra nézett, a fejét kettéhasította. Czeber nyomban meghalt. Sándor önként jelentkezett a sajszentpéteri kir. Járás bíróságnál, hol letartóztatták, majd átkísérték a miskolci kir. ügyészséghez.

Az ipartestületi betegsegélyző pénztár válsága.

Lakatos László felfüggesztése.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, július 6.

Pár nappal ezelőtt részletesen írtunk arról a válságról, a mely előtt a debreceni ipartestületi betegsegélyző pénztára áll. A mit előre jeleztünk tényleg bekövetkezett. Lakatos Lászlót Végh Gyula főkapitány felfüggesztette. Az erre vonatkozó határozata szövegint ez:

6044.

906.

Határozat.

Alulírott Debrecen sz. kir. város rendőrfőkapitánya, mint első foku iparhatóság az 1891. XIV. t. cz. 71. §-ában gyökerező jogomnál fogva Lakatos László ipartestületi betegsegélyző pénztári számfejtőt az ellene folyamatba tett fegyelmi eljárás b. fejezéséig, illetve a hozandó fegyelmi határozat jogerőre emelkedéséig hivatali állásától felfüggesztem. A felfüggesztés tartamára fi-

zetését egy harmad részre szorítom s a betegsegélyző pénztár elnökséget felhívom, hogy a havonta kiutalandó fizetésének egy harmad részét meghaladó részét vegye levonásba. Megbizom továbbá említett pénztári elnökséget, hogy a felfüggesztés tartamára Lakatos László megfelelő helyettesítéséről gondoskodjék, egyidejűleg utasítom az elnökséget, hogy a fegyelmi ügy sürgős letárgyalása céljából az igazgatóságot haldéktalanul hívja össze s ezzel hivatalombhoz jelentést tegyen, hogy az első foku iparhatóság képviselétéről kellő időben intézkedhessek.

Végh Gyula rendőrfőkapitány részletesen indokolja határozatát. Hivatkozik Zelinger Ede, Dr. Tóth Kálmán és Papp Károly egyértelmű vallomására, a vallomások szerint Lakatos László szabályellenes és a szolgálati szabályzatba ütköző viselkedést tanúsított.

A betegsegélyző pénztár az igazgatóságot azonnal összehívta és az elsőfoku iparhatóság határozatát foganatosította.

A határozat miatt nagy az elkésztetés a munkások között. — Értesülésünk szerint a munkások bevárják a kereskedelmi miniszter döntését és amennyiben a miniszter jóváhagyja a főkapitány illetve a tanács határozatát, akkor a betegsegélyző pénztárt feloszlatták, egy munkás betegsegélyzőt alakítanak.

Végh Gyula határozata különben Lakatos és érdekelt társai fellebezése miatt a város tanácsához került, a tanács legközelebbi ülésében fog az ügyben határozni.

Színház.

Érdekes szerződötetés. Zilahy Gyula színigazgató szerződötetni akarja Ferency Kamillát, a kellemeshangu alténekesnőt, aki most az orfeumban éneklő szép magyar nótát. Egyelőre a kórusban alkalmazná Zilahy Ferency Kamillát, később pedig mint alténekesnőt szerepeltetné. A tárgyalások most folynak Ferency és Zilahy Gyula között.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piacz-utca 47. sz. a

A vastaps halála.

A vastapsról szól a nóta,
Ez a bus, e szomorú.
A színészek homlokára
Rátelepül a boru.
A színházban nem lesz többé
Semmi élet, semmi más,
Nem nyílik ki a vasajtó,
Bármily nagy a tapsolás.

A derék színügyi zűszők
Irgykedtek óh, nagyon.
Különösen önre, édes
Zilahyné asszonyom.
Lónyai hiába táncol,
Hiába forr, pezsg a vér...
Vastaps nem lesz, mily fájdalmas!
Ének, tánc így mit is ér?

Hiába lesz bővös, bájos
Szabó, Fóti és Vida.
Különösen ez utóbbi,
Ki más néven Ilona.
Hiába mókázik Polgár,
Szabó Gyula, Sarkadi,
Hiába járunk színházba
Ternyeit is hallani.

A vasajtó ki nem nyílik,
Mert rendnek lenni muszáj...
És Végh Gyula így fog szólni:
— Ami szabály, hát szabály!...

—assa.

— **Személyi hírek.** Gróf Károlyi István tegnap Debrecenben időzött. Falussy Arpád Szatmár egye főispánja Debrecenben tartózkodott.

— **Az alispán választás ügyében** a következő sorokat vettük: Tudomásomra jutott, hogy az alispánválasztás alkalmából némelyek azon rágalmakkal illetnek, hogy én az 1901-ik évi választások alkalmával kormánypénzen és a kormány támogatásával választattam volna magamat függetlenségi és 48-as programmal képviselőnek. Kijelentem itt a nagy nyilvánosság előtt, hogy aki ezeket állítja felőlem, az kortes célra szemtelenül és céltalosan rágalmaz. Megjegyzem, hogy a ki az akkori politikai viszonyokat kellően ismerte és ismeri, el sem hiheti azt, hogy Széll Kálmán akkori miniszterelnöktől Polónyi Géza ellen akár erkölcsi, akár anyagi támogatást bárki is nyerhetett volna Debrecen, 1906. július 6. Kovács Gyula.

— **Debrecen a polgármesterek kongresszusán.** Brolly Tivadar pozsonyi polgármester a törvényhatósági városok polgármestereit folyó évi augusztus 23-ára Kassára hívta meg kongresszusra. Az ideai közgyűlés tárgysorozatát Brolly tegnap küldte meg Institoris Kálmán polgármesternek. A program a következő: 1. Elnöki bejelentések. 2. A városok közigazgatási reformja és a városok anyagi rendezése tárgyában a mult évi értekezleten Kolozsvár sz. kir. város polgármesterének javaslatára hozott határozat végrehajtása s illetőleg figyelemmel az inparlamentáris kormányzat alatt szerzett tapasztalokra, esetleges újabb határozat ezen kérdésekben. 3. A jövő évben tartandó értekezlet helyének és idejének megállapítása. 4. A jövő értekezlet elnöke és alelnökeinek megválasztása. Debrecen törvényhatóságát ezen a kongresszuson Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző és Csóka Samu tanácsnok fogják képviselni.

— A megyei pályázatok.

Hajdumegyénél megüresedett és megürülendő állásokra naponként újabb és újabb pályázatok érkeznek be. Tegnap dr. Váradi Szabó János közigazgatási gyakorlak, tiszteletbeli jegyző nyújtotta be pályázatát Kovács Gyula alispánhelyetteshez. — Dr. Szabó János a másod, harmad aljegyzői és a szolgabírói állások valamelyikét szeretné elnyerni. Dr. Várady Szabó János igen szorgalmas és tehetséges tisztviselője a megyének és megválasztása nyereséget jelentene Hajdumegye közigazgatási életében.

— **Eső.** A napokig tartó tikkasztó hőség után végre valahára áldásthözó esőben volt részünk az este. Több mint két óra hosszágig szakadó zápor vonult keresztül a városon, a nagyerdőből össze gyülemlt víz a kut utca egyik kutját anyira ellepte hogy annak oldalai beomlottak. A rendőrség a kut rendbehozatala iránt megkereste a mérnöki hivatalt.

— **A debreceni vendéglősök, kávéosok** ipartársulata tegnap Hauer Bertalan elnöklésével ülést tartott, amelyen melegen ünnepelték Dr. Abraham Dezső ügyvédet, kit országos képviselőnek választottak meg időközben. Elhatározták, miszerint a városi tanácsot kérni fogják,

hogyan az orfeum szezonnak vessen véget a jövő hónapban, miután 75 vendéglős, kávék stb. érdekeit nem lehet alávetni egy üzlet érdekeinek, több fontos szakügy elintézése után a zárszámadások örvendetes tudomásul vételével a Boesky-szobor céljaira 50, a mentőegyesület javára pedig szintén 50 koronát szavaztak meg. Az ülésen jelen volt Vetési Béla rendőrfőgalmazó is, aki az ipartörvények tárgyában szívesen nyújtott felvilágosítást.

— **Az ágostai ev. egyházmegye közgyűlése.** Az ágostai hitvallású ev. egyházmegye július 10-én tartja évi rendes közgyűlését Debrecenben, a közgyűlés tagjait a Dréher szállóban szállásolják el. A közgyűlés után délből banket lesz a vasutnál, este pedig vacsora a Dobos pavillonban.

— **A Zion egyleti tagok figyelmébe.** A Zion egylet tagjai ez uton értesítetnek, hogy dr. Burger Péter 3 hétig a várostól távol lesz s ez idő alatt őt, mint egyleti orvost dr. Kenyeres Elek fogja helyettesíteni. Kohn eláró aug 1-ig szabadságoltatván, esedékes egyleti járulékok Schvarcz M. L. ellenőr üzletében fizethetők s ugyanott kaphatók gyógyszer-tári könyvek is. Gőzfürdő jegyek a Simonffy-utca 42. sz. alatt és az egyleti helyiségben kaphatók.

— **Presbyteriumi ülés.** A debreceni ev. ref. egyház presbyteriuma vasárnap e hó 8-án az egyház tanácstermében ülést tart. Az ülésen egyházi részről Kiss Albert lelkész, világi részről pedig Simonffy Imre kir. tanácsos elnököl. Az ülésen több fontos ügyet intéznek el.

— **Házi versenyek a Sport tere.** Ma szombaton és vasárnap délután fel 6 órakor versenyt rendez a „Debreceni Torna Egylet”. Szombaton atletikai versenyek lesznek a következő programmal: 60 m. síkfutás, snlydobás handicap, magasugrás handicap, gerelyvetés, távolugrás handicap és 220 yardos síkfutás. A legjobb abszolút eredményt elérő versenyző tiszteletdíjat kap. Vasárnap football mérkőzés lesz az „Egyetértés” és a „Debreceni Torna Egylet” csapata között. Mind két napon 40 filléres jegyekkel lehet megtekinteni a versenyt.

— **Hírek az ipartestületből.** Az ipartestület békéltető bizottsága e hó 9-én hétfőn délután az ipartestület kistanács-termében ülést tart. Az ülésen a munkaadók és a segédek részéről beadott panaszokat intézi el a bizottság.

— **Orvosi körökből.** Dr. Szenes Zsigmond gyermekorvos 4 heti tartózkodásra külföldre utazott. Orvosi gyakorlatában Dr. Strelinger (József kir. herceg u. 5) helyettesíti.

— **Felhívás.** A megállapított vasárnapi teljes munkaszünet betartása és annak ellenőrzése céljából felkéretnek a kereskedő ifjak társulatának összes tagjai, hogy vasárnap reggel pontban 6 órakor az egyesület helyiségében megjelenjenek.

— **A főkapitány intézkedése.** Végh Gyula főkapitány a meleg napok beálltával a következő hirdetményt adta ki: A beállott meleg napokra tekintettel a helyhatósági szabályrendelet alapján felhívatik a város közönsége, hogy udvaraikon az u. n. kapitány-vizet (200 liter ürtartalmu dézsában, vagy félfenekű hordóban vizet és mellette vedret) állandóan készenlétben tartsanak, ezenkívül úgy az udvart, mint a házuk előtti járdát reggel és este állandóan locsolják; továbbá udvarukon sertésfűrösztő tócsák tartásától óvakodjanak; egyidejűleg felhívatik a lakosság, miszerint tekintettel arra, hogy a házi-

állatok között a meleg napokban a veszély könnyen lábra kap, ezek részére az udvarban folytonosan felrészített víz tartandó; ha kutyát utcára kivezetnek, azok pórázon vezetendők, vagy szájkosárral ellátandók, mert ellenkező esetben a szájkosárnélküli kutyák, mint kóbor állatok, kiirtatni fognak és tulajdonosaik ellen a kihágási eljárás folyamatba tétetik.

— **Szakosztályi ülés.** Az órák és ékszerész szakosztály kedden e hó 10-én tart ülést, melyen a vasárnapi munkaszünet tárgyában határoznak.

— **Halálozás.** Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejtetetlen jó férj, gondos édes apa, nagyapa, após, sógor és jó rokon néhai Polgár Molnár Sándor ev. ref. egyházi bizottsági tagnak folyó hó 5-én délután 2 órakor. életének 67-ik, boldog házasságának 43-ik évében rövid szenvedés után történt csendes elhunytát. Drága halottunk földi maradványai f. hó 7-én délután 3 órakor fognak az Arany János-u. 48. számú házunktól, az ev. ref. egyház szertartása szerint a kistemplomban tartandó gyászszertartás után a Hatvan-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztesség tételre jó rokonainkat, ismerőseinket, az elhunytak barátait és a n. é. közönséget szomorú szívvel meghívjuk. Bánatos neje: özv. Polgár Molnár Sándorné szül. Arany Zsuzsanna. Gyermekei: Julianna gyermekeivel, Zsuzsanna férjével Polgár Kovács Ferenczel és gyermekeik, Eszter férjével Polgár Daku Jánossal és gyermekeik, Mária férjével Polgár Balu Györggyel és gyermekeik, Róza férjével Polgár Szilágyi Jánossal és gyermekek. Sándor, Miklós és András. Testvérei: id. Polgár Molnár Mihály nejjével Birinyi Sárával és gyermekek Polgár Molnár Mihály nejjével Balogh Sárával és gyermekek.

— **Lopott mert éhezett.** Karácson Márton a Hatvan utcai állomásnál szokta a napi kenyerét keresni. Utazó emberek bőröndjeit hordja az állomástól, vagy az állomásra. — Tegnap egy Barna István nevű barátjával ment ki az állomásra, de ott nem akadt dolga. Unalmába lefeküdt az állomás mellett elterülő gyepes helyre s csakhamar elnyomta az álom. Barátja meg sejtette, hogy van nála 1 korona 20 fillér. Ezért felhasználta az alkalmat és a pénzt kilopta a zsebéből. — De Karácson Márton a tolvajlást észrevette és feljelentette Barna Istvánt a rendőrségen. Barna a rendőrségen mindent bevallott és azzal védekezett, hogy nagyon éhes volt.

— **Meghaltak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalban. Nagy Sándor ev. ref. 2 hónapos. Föld János ev. ref. 8 hónapos. özv. Boros Mihályné ev. ref. 71 éves. Móc György róm. kath. 17 éves. Rozsnyai Irén ev. ref. 4 hónapos Kovács Irén ev. ref. 1 hónapos. Sipos Róza ev. ref. 7 hónapos, Molnár Sándor ev. ref. 67 éves. Szabó Vilma ev. ref. 20 éves. Szilágyi Erzsébet ev. ref. 3 hónapos.

— **Tolvaj suhanc.** Kis József bérkocsis tegnap délelőtt a csicsogó kocsma előtt megállott kocsijával. Ő maga bement a bormérésbe. A mig távol volt, kocsija őrizenlül maradt. Egy Táncos Sándor nevű suhanc felhasználta az alkalmat és a kocsiról az egyik lótarakó pokrócot ellopta. A rendőrség a fiatal tolvajt elfogta.

— **A színházi függöny hírdetése.** A városi színház reklám függönyén. 54 hirdetés számára van hely, azonban már igen sok előjegyzés történt, úgy hogy a tavalyi hirdetések nagy része megmarad. Azok akik már e praktikus hirdetést egyszer igénybe vették, igénybe veszik

máskor is, tudvalevő dolog, hogy a színházi függöny a legnagyobb szezon időben szerepel, szeptember 10-től májusig. A reklámokat Gyöngyössi Viktor maga készíti. Valamennyi feltűnő, elegáns és művészi kivitelű, a mi ennél a hirdetésnél igen fontos. A reklám mai korszakában bizonyá a igyekezni fognak a nagyobb cégek, hogy művészi izlésű hirdetések a reklám függönyre rá kerüljenek.

— **Értesítés.** Tisztelettel értesítem a nagyabecült vevőimet, hogy üzletem július és augusztus hónapban vasárnap egész nap zárva van, így kérem vásárlását hétköznapokon eszközölni. Nyakkendő király a főposta mellett.

— **Alföldy Károly** tánciskolájában a szünidei tanfolyam július hó 9-én nyílik meg. Beiratkozások elfogadtatnak lakásán Péterfia-utca 2. sz.

— **Női zenekar.** Megérkezett az első budapesti női zenekar és máától fogva esténként válogatott műsorral hangversenyt tart a „Magyar Király” kávéházban. A legjobb minőségű kávéházi ételek és italok pontos kiszolgálásáról gondoskodik Erős Jakab kávék.

— **A gyönyörű szép új női kézitáskák már megérkeztek Mentze áruházába Kossuth-utca 4. sz. alatt.**

„Hajdumegyei népbank” Piac-utca 26. sz. nagyüzde épületében, heti 50 filléres befizetésre 100 korona kölcsönt folyósít, mely után külön kamatot nem kell fizetni.

x **Papa, mama, baba, Mentze Kossuth-utca 4 szám**

— **Érdekes** sok mindenféle olajfestményeket sikerült nagy mennyiségben igen jutányos árban megszerezni. A több ezernyi kézzel festett kép állandó képkiállításunkban ingyen megtekinthető. 80 ctm. magas és 48 ctm. szélességben darabonként potom 5 frtért mahagóni vagy arany keretben nálunk, míg a készlet tart beszerezhető. Bilkei és Radovánovics Piac-utca 59.

x **Fésűk, kefék, illatszerek és szappanok valamint mindenféle pipere kellékek a legolcsóbbak Mentze áruházában Kossuth-utca 4. szám alatt.**

— **Consum levélírók** legfinomabb elefántesont levélpapírt színes belsejű borítékkal 100 levélp. 100 borítékkal 2 koronáért, 50 levélp. 50 borítékkal 1 K 20 f. vásárolhatnak **Mihály Sámuel** papírkereskedés iroda felszerelési szaküzlet, Főtér 30. **Telefon 106.**

TAVIRATOK.

A kvóta.

Bécs, július 6. Ma ült össze Széll Kálmán elnöke alatt a kvóta bizottság. Az ülésen Széll bejelentette, hogy a megegyezés nem sikerült a kvóta megállapítására nézve és így újabb tárgyalások lesznek.

A képviselőház ülése.

Budapest, július 6. A képviselőház mai ülésén szünet után Hodzsa Milán nemzetiségi szólalt fel a felirat ellen. Polemizált Visontaival és támadta a kormányt, hogy a nemzetiségi törvényt nem hajtja végre. Polit javaslatát fogadta el. Utána Günter Antal állott szólasra. Majd Petrovics István nemzetiségi. Miután a holnapi

ülés napirendjét megállapították, Halász Lajos kijelentette, hogy interpellációját a holnapi ülésen fogja megtenni.

Wekerle és Beck.

Bécs, július 6. Beck osztrák miniszterelnök ma felkereste Wekerle Sándort a magyar palotában, a hol hosszasan tárgyalt. Wekerle Beckel a Reichsrath ülésén jelent meg később és Korstovszky pénzügyminiszterrel beszélgetett.

Zárlat a szerb határon.

Budapest, július 6. Szenzációt keltő esemény történt ma. Kossuth Ferenc Szerbia határán zárlatot rendelt. A rendelet szerint meg van tiltva a szarvasmarha, szárnyas és mindenemű szerbiái áru behozatala. A zárlat elrendelésére a szerb vámháboru szolgáltatott okot, a mely különösen aminap Ausztriával szemben élesedett ki. De most már Magyarországot is közelről érinti. A szerb vámháboru ügyében a holnapi képviselőházi ülésen Zboray Miklós fog interpellációt előterjeszteni.

Beck és a magyar kormány.

Bécs, jul. 6. Beck osztrák miniszterelnök a Reichsrathban ma feltűnő nyilatkozatot tett a magyar kormány eljárásáról, melyet a svájci kereskedelmi szerződések megkötésénél tanusított. Kifogásolta az egyes javaslatokat, mint olyanokat, a melyekről az osztrák kormánynak tudomása nem volt. Állítólag érvénytelennek tartja a szerződések megkötését is, a mennyiben az Ausztria tudtán kívül történt.

A Cenki sirrablás.

Sopron, jul. 6. A Cenki sirboltban történt újabb betörés ügyében erőlyesen folyik a vizsgálat, a mely megállapította, hogy az elvetemült tettesek Hohenlohe Mária koporsójából, minek utánna a földi maradványokat összedarabolták, egy arany lánczot loptak el. Az esetről Hohenlohe herceget értesítették.

Letartóztatott elánykereskedő.

Budapest, jul. 6. Braziliából jelentik, hogy a csendőrség elfogott egy hirhedt leánykereskedőt, aki magyar nőt akart a határon Romániába csempészni és ott különféle kétes hirű lebujoznak eladni.

Lemondott képviselő.

Budapest, jul. 6. Ziegler Kálmán a csáktornyai kerület országos képviselője egészségügyi okokból lemondott mandátumáról. A kerületben két héten belül új választás lesz.

Irodalom.

Uj szaklap. Debrecen virágzó lapirodalma e hó 15-étől kezdve új lappal lesz gazdagabb. Kardos Samu dr. ügyvéd a „Magyar Iparosok Lapja” címén heti-

lapot fog kiadni. A szaklap mint a címből is látható az iparosság érdekeit kívánja szolgálni. Kardos Samu maga köré csoportosította a szakirodalom jeleseit, a kik már az első számban egy egy érdekes ipari és közgazdasági cikkel látják el az ujságot. Az új szaklap felelősszerkesztője Hatos Tivadar budapesti jónévű ujságíró lesz. Előfizetési ára egész évre 12 korano.

Közgazdaság.

Terményfőzsdé.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1906 július 6.

Jegyzések 10 kgrammonként szólnak. Készáru változatlan, határidők kiskissé engednek

1906. októberi buza	7 57.- 58
1906. áprilisi buza	7 01.- 02
májusi buza	—
októberi rozs	6 47.- 48
1906. áprilisi rozs	6 65.- 66
októberi zab	6 59.- 60
áprilisi zab	6 79.- 80
1906. májusi zab	—
1906. májusi tengeri	5 60.- 61
1906. júliusi	6 18.- 19
1906. aug.	6 32.- 33
szeptemberi	6 42.- 43
1906. augusztusi repesz	14 60.- 70

REGENY-CSARNOK.

A Bandita.

80

A granadaiak kaczérságból választák az ünnepélyhez ezen utatszáz palotáik közül az egyet, hogy a király ez árnyékos és bár Afrikától 60 mértföldnyire fekszik — hűvös helyen, kedves Flandriájában képzelje magát.

De ily egyszerű kaput nem talál hatott Flandriában, mert ez 1348-ban Jusuf Abul Hagiag király által emeltetett az urnak, s „igazság kapuja” nevét onnan vette, hogy a mór királyok palotájuk küszöbéről hallatták ítéleteiket.

Kapunak nevezzük, pedig a toronynál is nagyobb volt, négyszögletű, közepén ives nyílással, mely felett mór hieroglyphekkel egy kulcs és egy kéz volt kifestve; melyet böcs tanítója utrechti Adrian így magyarázott volna meg: a kulcs a Korán egyik versére emlékeztet, mely így kezdődik: Kinyitotta; a kéz pedig a gonosz szellem kiengesztelésére volt kifestve, hogy elhárítsa a már be is következett veszélyt, a város elvesztését.

De ha egy mór gyermektől kérdezzük a jegyek jelentését, az azt feleli szégyentől elpirultan, hogy valami próféta elhittette őseivel, hogy ha e jelek kifestetnek, Granada mindaddig ki nem esik a kezök-ből, míg a kéz a kulcshoz nem nyúl.

A kapun túl a legközelebbi az Algives tér volt, itt fog lováról leszálni, hogy a gyönyörű kilátást élvezze, látni fogja az ezüst port magával hőmpolygató Darrot, s a Granada környékét átszelő arany fűvénnyel gazdag Xenilt, szeméi előtt fog elterülni az arab „Véga” névvel jelölt sikság, elboritva a kaktuszok és oleanderek számtalan fajaival.

A király érkezése délután két órára váratik.

Az említett térség egyik részén az ugynevezett ricos hombres (épen Károly változtatta nevüket „spanyol grand”-ra, valamint a méltóságod címzést fenségedre,) a Don-ok és senores állottak, a Don-ok ősei Cid Compeador barátjai, a senorok pedig csak Pelago társai voltak, s

csak oly nemesnek tarták magokat, mint Izabella örült leányának Juannának fia, mert Károly az ő szemökben csak kis spanyol herceg, hidalgo volt,

Folytatjuk.

Nyilttér.*

Nyilatkozat.

Fiamnak ifj. Koss Zsigmondnak ne hitelezzen senki, mert érette bármilyen természetű tartozása lenne is, szavatosságot nem vállalunk.

Koss Zsigmond m. k.
és neje.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Vegyünk Svájci selymet!

Kérjen ujdonságainkból mintát, fekete, fehér vagy sárga színűben kor. 1.15-től K 18-ig méterenként.

Különlegesség: Selymek társaságokban, menyasszonyi, bál és utcai öltözékekben, blousoknak és béléseknek stb.

Csakis jótállás melletti solid selyemszöveteket árulunk, direkt magánosoknak vám- és viteldij-mentesen a lakásba.

Schweizer & Co. Luzern U. 17. (Svájcz.)

1 Selyemszövet-kivitel. — Kir. udv. szállítók.

Safe Deposit.

Ertesítés.

Ertesítés.

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy a Piacz-uteza 59. számú Steinfeld-féle házban ujonnan berendezett helyiségeinkben

Safe-Deposit

osztályt állítottunk fel és ajánljuk értéktárgyak megőrzésére ezen teljes biztonságot nyújtó rekeszeket.

Bővebb felvilágosításokat kívánatra készséggel nyújtunk s a bérleti feltételeket az érdeklődőkkel szívesen közöljük.

Közgazdasági Bank Részv. Társ.
Igazgatósága.

Safe Deposit.



Stock-Cognac

Medicinal

kezeség mellett, tiszta
borból párolt

Állandó vegyi ellenőrzés
alatt.

Camis és Stock

pároló telepe,

Fiume-Barcola.

Csakis elsőrendű üzle-
tekben kapható.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Batist-Touseline.**Blous Zephirek.****Himzett vászon ruhák.****Mosó selymek.****Székely szövetek**

férfi ruhára

óriási raktár!**Kölcsönöket**

a legkedvezőbb feltételek mellett folyósít a

Központi Bank

mint szövetkezet

Debreczen, Piacz-utca 65. szám

Egy törzsbelét 50 fillér. Minden törzsbelét 100 korona hitelre jogosít.

Négyéves évtársulat.

Parcellázási kölcsönök heti törlesztésre.

Még mindig!

Nagy választék hosszú és rövid száru selyem, czérna és glacé keztükben.

Sérvkötők, Haskötők,

Hátgyenesítők, mülábak, mükezek, müfüzők mérték szerinti készítését és szakszerű javítása elvállaltatik.

Mentőszekrények!

Cséplőgépek és gyárüzemekhez miniszteri rendelet szerint

Schön Sándorkeztük, kötszer- és orvosi műszer-tára
Debreczen, Piacz-u. 12. Stenczinger-ház.**Schuller Sámuel**szobafestő, tapetirozó és fényező
Debreczen, Simonffy-u. 25.

Elvállal uj épületek, lépcsőházak és diszletek festését, tapetirozást és mindenféle fa- és vasbutor fényezéseket a legdivatosabb kivitelben és

legjutányosabb árban.**Kossuth-szájviz**

megszüntet minden fogfájást, a száznak kellemes ízt kölcsönöz s a fogak romlását megakadályozza.

Egy üveg 70 fillér.

Egyedül kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth utca 8.

„Arany egyszarvu“ gyógyszertár.

Befőzni való válogatott

Kajszinbarack

direct a telepről szállítva 5 kg. postakosár 1'40 kor.

Csemegeméz, Akáczméz,5—10 kg. bödönökben 1 kg. 1'40 kor.,
nickelzáros üvegekben 1'60 kor.

Meglepően kellemes és olcsó

Muskotálybor

1 l. 80 fillér, hordó vételnél kedvezményes ár.

Dávid Zoltán

kiviteli üzletében

Rákóczy és Eötvös-utca a sarkán.

Távbeszélő 315. sz.

Fischer Adolf

ujonnan épült házában

Kiadó:

Két szoba, fürdő szobából álló garcon lakás.

II. emeleti 6 szobás modernül berendezett lakás.

Vilagos aszfaltozott pincze.

A tavaszi idényre

gyönyörű választékban kaphatók:

Kartonok, batistok,**zefrek, delinek**

és mindenféle

mosásban szintartó áruk.

Batist, vászon és pongés

Kész himzett ruhák.

A világhírű kitűnő szabású

P. D. jegyű füzök

egyedüli raktára

Szabó Lajos Fiai

divat Vászon, és szőnyegáruház.

Debreczen

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk. 1

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

15. Drága Szivem. Örömmel értesülök, hogy egészséged némileg javult. Veled vagyok mindég, milliószor csókol apukád.

Lekvárnak baraczk 3 kilós kosárban 40 kr. 10 kilós 1 frt 20 kr. Ananász baraczk különlegesség (gyönyörű szép faj) be főzni vagy lekvárnak kilója 20 kr. Főgel órásnál Piacz utca 75.

Rövid zongora igen olcsó áron eladó. Darabos-utca 15.

Welsz Gyula butor raktára és kárpitos műhelye a legolcsóbb forrás e szakmában Széchenyi-u. 19. sz.

Baltányi utca 12. számú ház eladó. Ertekezhetni az Angol királynőben Kossuth-utca 21.

Vasesztergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe főlvetetnek Deák Ferencz-utca 22.

Teavaj naponta érkezik kilója 1 frt 40 kr. 1/4 kilós csomag 35 kr. Kertész Miklós fűszer és csemege üzletében Csapó-u.

Rőfös és kézműáru cikkek, ugyszintén női kabátok, férfi öltönyök és felöltők a legszebb kivitelben heti és havi részletfizetésre áremelés nélkül kaphatók Kohn Hermann Hatvan-utca 17.

A valódi „Tulipánerdő“ szivarka hüvely és szivarkaszipka gyár főraktára Harmathy Pál könyvkereskedésében van Fűvészkert-u. 14 csakis ott kaphatunk valódi „Vergő“ egészségi papírból készült szivarka hüvelyeket legolcsóbban: 100 Tulipán hüvely 12 kr. Tiszti hüvely 10 kr. Progress 10 kr. Klíng 08 kr. Rákóczy 12 kr. Ambre 12 kr. Aranyozott hüvely 18 kr. viszont eladóknak kedvezmény. Telefon 374. Tanuló felvétetik.

Juta léve kötél olcsóbb minden kéveköttő anyagnál. Főraktár Kontsek Gézánál Debreczen, Kossuth-utca. 130 cm. hosszú 1000 darab 12'50 K. 140 cm. hosszú 1000 darab 13'50. K.

Csizmadia tanoncokat napibér mellett szegődtetünk. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Egy jó családból való, 4 középosztályt végzett fiu Aszmann Ferencz férfi és női divatüzletében tanulónak felvétetik.

Szabó iparosok raktári munkát kaphatnak Grünfeld Adólf és Társánál Debreczenben.

Két utcái szoba (külön lakosztály) a főtér közelében augusztus 1-től kereskedelmi irodának kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

Kaptákat készen raktáron tartnak és minták után megrendelésre készítünk. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

**Seccessió**

Inga és Salon órák, pontos zsebórák és szép ékszerek legolcsóbban kaphatók

Kurián Gyula

DEBRECZEN, Piacz-utca 42.

Javítások legolcsóbban jótállással.

Találkozunk a Kölcsey kávéházban.

Csapó-utca 52. sz.

Kellemes nyárikert.

Aláírási iv.

A vasárnapi munkaszünet és záróra szabályozás ügyében f. hó 1-én tartott értekezleten, mi vaskereskedők egyetemlegesen elhatároztuk, hogy üzleteinket **ez év szeptember hó 1-től, jövő év május hó 1-éig** a vásárvasárnapját kivéve, (tehát a nyári hónapok kivételével)

vasárnapokon egész nap zárva tartjuk.

A zárórát pedig május hó 1-étől november hó 1-éig reggel $\frac{1}{2}$ 7-től, este $\frac{1}{2}$ 8-ig, november hó 1-től május hó 1-ig reggel 7 órától — este 7 óráig állapítjuk meg.

Alulírott vaskereskedők tehát sajátkezű aláírásunkkal erősítjük meg fentebb elsorolt kötelező elhatározásunkat, a mit egyetemleges hozzájárulás esetén tartunk fenn.

Kelt Debreczen, 1906. év július hó 4-én.

Kartársi üdvözlettel

Sesztina Lajos.

Kovács Gyula.

Pásztor Gyula és Társa.

Sümegei Béla.

Tóth Gyula.

Nánássy Lajos.

Bészler és Dávid.

Figyelmeztetik

a nagy közönség, hogy Debreczen város számottevő kereskedői **ez év július 8-tól szeptember 1-éig** a vásárvasárnapját kivéve

vasárnap egész napon át

zárva tartanak s így a t. közönség bevásárlásait csakis hétköznapokon eszközölje.